

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI

Član 1.

U Zakonu o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05 i 50/06-ispravka), u članu 6. posle tačke 6) tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 7) koja glasi:

„7) organizovano i sistematsko podsticanje mobilnosti istraživača, odnosno istraživačkog osoblja u okviru srpskog i evropskog istraživačkog prostora.”

Član 2.

U članu 9. stav 3. reči: „od deset godina” zamenjuju se rečima: „od najmanje pet godina.”

Član 3.

U članu 10. stav 2. tačka 10) menja se i glasi:

„10) Program podsticanja i stipendiranja mladih i nadarenih za naučnoistraživački rad”;

U tački 13) reči: „naučnih i stručnih društava” zamenjuju se rečima: „naučnih i naučno-stručnih društava, udruženja i drugih organizacija”;

Posle tačke 13) dodaju se tač. 13a), 13b), 13v) i 13g) koje glase:

„13a) Program projektnog sufinansiranja doktorskih akademskih studija;

13b) Program sufinansiranja izgradnje stanova za potrebe mladih istraživača i naučnika u Srbiji;

13v) Program sufinansiranja integralnih i interdisciplinarnih istraživanja;

13g) prioritetni programi utvrđeni Strategijom, kao i drugi programi utvrđeni ovim zakonom.”

U stavu 3. reči: „na predlog Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj” zamenjuju se rečima: „uz prethodno pribavljeno mišljenje Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj.”

Stav 4. briše se, a dosadašnji stav 5. postaje stav 4.

Član 4.

U članu 12. reč: „obezbeđivanja” zamenjuje se rečju: „unapređenja”, a posle reči: „stručno” dodaju se reči: „i savetodavno.”

Član 5.

Član 13. menja se i glasi:

„Nacionalni savet ima predsednika i 16 članova, iz reda akademika, naučnika, profesora univerziteta i privrednika.

Predsednika i članove Nacionalnog saveta imenuje i razrešava Vlada, u skladu sa ovim zakonom.

Vlada imenuje predsednika Nacionalnog saveta iz reda redovnih profesora univerziteta i naučnih savetnika, na predlog ministra nadležnog za naučnoistraživačku delatnost (u daljem tekstu: ministar).

U Nacionalni savet Vlada imenuje: tri člana u zvanju naučnog savetnika zaposlena u institutima, sa liste kandidata koju predlaže Zajednica instituta Srbije, tri člana u zvanju redovnog profesora zaposlena na univerzitetima, sa liste kandidata koju predlaže Konferencija univerziteta, dva člana na predlog Srpske akademije nauka i umetnosti, jednog člana na predlog Matice srpske, jednog člana predstavnika dijaspore na predlog Ministarstva za dijasporu, jednog člana u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora u vojnoj naučnoistraživačkoj ustanovi Ministarstva odbrane i Vojske Srbije na predlog Ministarstva odbrane, pet članova iz reda istaknutih privrednika, od kojih su tri člana sa liste kandidata koju predlaže Privredna komora Srbije, a dva člana predstavnika Saveta inostranih investitora.

Liste kandidata koje predlažu Zajednica instituta Srbije, Konferencija univerziteta i Privredna komora Srbije sadrže najmanje dvostruko veći broj kandidata od broja iz stava 4. ovog člana koje Vlada imenuje u Nacionalni savet.

Organizacije iz stava 4. ovog člana liste predloga kandidata dostavljaju ministarstvu nadležnom za naučnoistraživačku delatnost (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Prilikom imenovanja članova Nacionalnog saveta iz reda predstavnika organizacija koje obavljaju naučnoistraživačku delatnost vodi se računa o ravnomernoj zastupljenosti svih šest naučnih oblasti.

Naučne oblasti iz stava 7. ovog člana jesu: prirodno-matematičke, tehničko-tehnološke, medicinske, biotehničke, društvene i humanističke nauke (u daljem tekstu: naučne oblasti).

Nacionalni savet ima zamenika predsednika koga bira iz reda svojih članova, u skladu sa Poslovníkom o radu.

Mandat članova Nacionalnog saveta traje pet godina, uz mogućnost još jednog izbora.

Vlada može razrešiti člana Nacionalnog saveta i pre isteka mandata, i to:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako ne ispunjava dužnosti člana Nacionalnog saveta ili svojim postupcima povredi ugled te dužnosti;
- 3) na obrazložen zahtev ovlašćenog predlagača, odnosno nadležnog organa Zajednice instituta, Konferencije univerziteta, Srpske akademije nauka i umetnosti, Matice srpske, Ministarstva za dijasporu, Ministarstva odbrane i Privredne komore Srbije.

Član 6.

Član 14. menja se i glasi:

„Član 14.

Nacionalni savet:

- 1) prati stanje i razvoj naučnoistraživačke delatnosti u Republici Srbiji;
 - 2) daje mišljenje ministru na tekst nacрта strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije;
 - 3) priprema i dostavlja Vladi izveštaj o stanju u nauci, krajem marta svake godine za proteklu godinu, sa predlozima i sugestijama za narednu godinu;
 - 4) daje prethodno mišljenje na programe od opšteg interesa za Republiku Srbiju, a koje utvrđuje ministar;
 - 5) daje prethodno mišljenje na akte o izboru, vrednovanju i finansiranju: Programa osnovnih istraživanja, Programa istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja i Programa transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene rezultata naučnoistraživačkog rada, koje donosi ministar;
 - 6) predlaže ministru naučne oblasti, grane i discipline za koje se osnivaju matični naučni odbori;
 - 7) daje prethodno mišljenje na akt o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača, koji donosi ministar;
 - 8) imenuje i razrešava članove Komisije za sticanje naučnih zvanja;
 - 9) donosi akt o vrednovanju naučnoistraživačkog rada i postupku akreditacije instituta, integrisanih univerziteta, fakulteta i centara izuzetnih vrednosti;
 - 10) donosi akt o kriterijumima i merilima za dodeljivanje, potvrđivanje i oduzimanje statusa centra izuzetnih vrednosti, naučnoistraživački rad i finansiranje centra izuzetnih vrednosti;
 - 11) donosi akt o dodeli, potvrđivanju ili oduzimanju statusa centra izuzetnih vrednosti, na osnovu odluke Odbora za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija;
 - 12) odlučuje u drugom stepenu po žalbama u postupku akreditacije naučnoistraživačkih organizacija;
 - 13) ostvaruje međunarodnu naučnu i tehnološku saradnju, kao i saradnju sa odgovarajućim telom u oblasti visokog obrazovanja, i drugim organima i organizacijama;
 - 14) donosi poslovnik o svom radu;
 - 15) obavlja i druge poslove, u skladu sa ovim zakonom i poslovníkom o radu.”
- Akti iz stava 1. tač. 9) i 10) ovog člana objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 7.

U članu 19. stav 2. menja se i glasi:

„Naučnoistraživačke organizacije koje mogu podneti zahtev za akreditaciju jesu: instituti, fakulteti, integrisani univerziteti, centri izuzetnih vrednosti i naučnoistraživačke organizacije iz oblasti odbrane i Vojske Srbije.”

Član 8.

U članu 25. tač. 5) i 6) menjaju se i glase:

„5) daje prethodno mišljenje na akt o kategorizaciji i rangiranju naučnih časopisa koji donosi ministar;

6) daje prethodno mišljenje na akt o kategorizaciji i rangiranju naučnih skupova koji donosi ministar;”.

Posle tačke 7) dodaje se tačka 7a) koja glasi:

„7a) daje prethodno mišljenje ministru na akt o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača.”

Član 9.

U članu 27. tačka 7) menja se i glasi:

„vodi Registar naučnoistraživačkih organizacija i Registar istraživača, koji su deo elektronske i javno dostupne baze podataka, u skladu sa ovim zakonom.”

Član 10.

Posle člana 27. dodaju se naslov i čl. 27a, 27b, 27v, 27g i 27d koji glase:

„Centar za promociju nauke

Član 27a

Osniva se Centar za promociju nauke (u daljem tekstu: Centar) radi promocije i popularizacije nauke i tehnike, odnosno naučno-tehnoloških rezultata i dostignuća u zemlji i svetu.

Centar posluje pod nazivom: Centar za promociju nauke.

Sedište Centra je u Beogradu.

Centar ima svojstvo pravnog lica koje stiče upisom u sudski registar.

Centar je samostalan u svom radu.

Centar za svoje obaveze odgovara sredstvima kojima raspolaže.

Centar ima pečat čija se sadržina, izgled i upotreba uređuju u skladu sa zakonom.

Štambilj Centra je pravougaonog oblika dimenzija 60x30mm i sadrži tekst: „Centar za promociju nauke”, i rubrike za upis datuma prijema podneska, broja pod kojim se podnesak zavodi i broja priloga uz podnesak. Tekst štambilja Centra ispisuje se na srpskom jeziku ćirilčkim pismom.

Direktor Centra uređuje rukovanje, čuvanje i evidenciju pečata i štambilja Centra.

Član 27b

Centar je nadležan da:

1) priprema predlog programa promocije nauke, naučno-tehnoloških rezultata i dostignuća;

2) priprema predlog akta o finansiranju aktivnosti naučnih, naučno-stručnih društava, udruženja i drugih organizacija koji su u funkciji unapređenja naučnoistraživačkog rada, promocije i popularizacije nauke i tehnike;

3) saraduje i materijalno podstiče aktivnosti naučnih, naučno-stručnih društava, udruženja i drugih organizacija koji su u funkciji unapređenja naučnoistraživačkog rada, promocije i popularizacije nauke i tehnike;

4) saraduje sa institutima, visokoškolskim ustanovama i drugim naučnoistraživačkim organizacijama i privrednim društvima i njihovim asocijacijama na ostvarivanju promocije i popularizacije nauke i tehnologije;

5) organizuje ili učestvuje u organizovanju skupova, savetovanja, okruglih stolova i drugih manifestacija radi promocije nauke, naučno-tehnoloških rezultata i dostignuća;

6) vodi evidenciju naučnih, naučno-stručnih društava i drugih organizacija i udruženja koja promovišu i popularizuju nauku;

7) organizuje zajedničko izlaganje naučnih izdanja naučnoistraživačkih organizacija na Međunarodnom sajmu knjiga u Beogradu;

8) ostvaruje saradnju i pruža usluge u domenu promocije i popularizacije nauke Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za visoko obrazovanje;

9) obavlja poslove u oblasti marketinga i druge poslove u vezi sa promocijom nauke, naučno-tehnoloških rezultata i dostignuća u zemlji i svetu;

10) izdaje brošure i druge publikacije u vezi sa promocijom i popularizacijom nauke;

11) obavlja i druge poslove, u skladu sa ovim zakonom i statutom Centra.

Program iz tačke 1) ovog člana donosi Vlada, na predlog Upravnog odbora Centra.

Član 27v

Sredstva za osnivanje i početak rada Centra obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Centar se finansira iz cene koju plaćaju korisnici usluga, budžeta Republike Srbije, donacija i drugih priloga i prihoda.

Član 27g

Organi Centra su: Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor Centra ima pet članova, od kojih predsednika i dva člana određuje Vlada, kao svoje predstavnike, a dva člana su iz reda zaposlenih u Centru.

Vlada imenuje i razrešava članove upravnog odbora Centra, na predlog ministra.

Mandat članova Upravnog odbora Centra traje četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora.

Upravni odbor:

1) donosi statut Centra;

2) donosi akt o finansiranju aktivnosti naučnih, naučno-stručnih društava, udruženja i drugih organizacija koji su u funkciji unapređenja naučnoistraživačkog rada, promocije i popularizacije nauke i tehnike;

3) odlučuje o poslovanju Centra;

4) usvaja godišnji program rada Centra;

5) donosi finansijski plan Centra;

6) imenuje i razrešava direktora;

7) odlučuje o korišćenju sredstava, u skladu sa zakonom;

8) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom.

Upravni odbor donosi statut Centra, uz saglasnost Vlade.

Upravni odbor Centra doneće Statut Centra u roku od devedeset dana od dana njegovog imenovanja.

Direktor:

1) zastupa i predstavlja Centar;

2) rukovodi radom i poslovanjem Centra;

3) predlaže akte koje donosi Upravni odbor Centra;

4) izvršava odluke Upravnog odbora Centra i preuzima mere za njihovo sprovođenje;

5) stara se o zakonitosti rada Centra i odgovara za korišćenje i raspolaganje imovinom Centra;

6) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Centru;

7) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Centru;

8) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom Centra.

Direktora Centra imenuje i razrešava Upravni odbor Centra, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra.

Direktor se imenuje na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Upravni odbor Centra.

Za direktora Centra može biti imenovano lice koje pored opštih uslova propisanih zakonom ispunjava i sledeće uslove: završene diplomatske akademske studije; radno iskustvo od najmanje pet godina; da ima dokazane organizacione i upravljačke sposobnosti.

Direktor se imenuje na četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora.

Član 27d

Opšti akti Centra su: Statut, pravilnik o radu i drugi opšti akti.

Statut je osnovni opšti akt Centra.

Statut sadrži odredbe o:

- 1) poslovima Centra;
- 2) načinu obavljanja poslova;
- 3) organima i njihovom delokrugu;
- 4) zastupanju Centra;
- 5) pravima, obavezama i odgovornostima Centra;
- 6) drugim pitanjima od značaja za rad Centra.

Pravilnik o radu predstavlja opšti akt koji donosi Upravni odbor.

Pravilnik o radu sadrži odredbe o pravima, obavezama i odgovornostima direktora Centra i zaposlenih u Centru.

Vlada će imenovati privremenog direktora Centra u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Vlada će imenovati članove Upravnog odbora u roku od 30 dana od dana upisa Centra u sudski registar.

Centar počinje sa radom danom upisa u sudski registar."

Član 11.

U članu 30. tačka 3) menja se i glasi:

„3) akreditovane naučnoistraživačke organizacije (instituti, fakulteti, integrisani univerziteti i centri izuzetnih vrednosti);”

Posle tačke 3) dodaju se tač. 4) i 5) koje glase:

„4) istraživači i studenti doktorskih studija, odnosno stipendisti;

5) druge organizacije, u skladu sa ovim zakonom.”

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Programe od opšteg interesa za Republiku Srbiju mogu ostvarivati visokoškolske ustanove i naučnoistraživačke organizacije koje su osnovane i obavljaju delatnost, u skladu sa propisima iz oblasti sistema odbrane i Vojske Srbije, ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, odnosno ako su akreditovane i upisane u Registar naučnoistraživačkih organizacija.”

Član 12.

U članu 35. posle stava 4. dodaju se st. 5. i 6. koji glase:

„Institute koji obavljaju naučnoistraživačku delatnost za potrebe odbrane osniva i ukida Vlada, u skladu sa uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Vlada, na osnovu sporazumnog predloga Ministarstva i ministarstva nadležnog za odbranu, bliže uređuje uslove i način ostvarivanja naučnoistraživačke delatnosti u oblasti odbrane, kao i položaj istraživača, u pogledu osobenosti vezanih za ciljeve i prirodu istraživanja od značaja za odbranu.”

Član 13.

Član 40. menja se i glasi:

„Institut može obavljati naučnoistraživačku delatnost kao: a) naučni institut; b) istraživačko-razvojni institut; v) institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju.”

Član 14.

U članu 44. stav 2. reči: „na neodređeno vreme” brišu se.

Član 15.

Posle člana 46. dodaje se naslov i čl. 46a, 46b, 46v i 46g koji glase:

„Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju

Član 46a

Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: nacionalni institut) je vrhunska naučna ustanova od posebnog nacionalnog značaja za jednu ili više srodnih naučnih oblasti koja obavlja istraživanja od prioritetnog značaja za naučni, obrazovni, kulturni i ukupni društveno-ekonomski razvoj Republike Srbije.

Nacionalni institut obavlja istraživanja koja imaju za cilj: razvoj i unapređenje opšteg fonda znanja, posebno, u oblasti nauke, odnosno naučnih disciplina za koje je osnovan; podizanje tehničko-tehnološkog nivoa; valorizovanje rezultata istraživanja i širenje naučnih saznanja; obrazovanje i osposobljavanje kadrova za naučnoistraživački rad.

Radi ostvarivanja istraživanja iz stava 2. ovog člana, nacionalni institut utvrđuje dugoročni program naučnoistraživačkog rada, usaglašen sa ciljevima i prioritetima koji su utvrđeni Strategijom.

Nacionalni institut može da organizuje ili učestvuje u izvođenju programa doktorskih akademskih studija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje.

Član 46b

Akt o osnivanju nacionalnog instituta donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Nacionalni institut se osniva kao ustanova u državnoj svojini.

Aktom o osnivanju nacionalnog instituta uređuju se poslovno ime i sedište nacionalnog instituta, delatnost, zastupanje, organi nacionalnog instituta, kao i druga pitanja od značaja za rad nacionalnog instituta.

Sredstva za rad nacionalnog instituta obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, i iz drugih izvora, u skladu sa ovim zakonom.

Organi nacionalnog instituta jesu: upravni odbor i direktor.

Stručni organ nacionalnog instituta jeste naučno veće.

Član 46v

Nacionalni institut osniva se spajanjem dva ili više srodna instituta akreditovana i upisana u Registar naučnoistraživačkih organizacija koji vodi Ministarstvo, od pojedinih organizacionih delova jednog instituta, ili od organizacionih delova više instituta.

Uslovi za osnivanje nacionalnog instituta jesu:

- 1) da ima dugoročni program naučnoistraživačkog rada usaglašen sa prioritarnim istraživanjima i programima koji su utvrđeni Strategijom;
- 2) da rezultatima naučnoistraživačkog rada doprinosi razvoju nauke, odnosno doprinosi opštem fondu znanja, kao i razvoju tehnologije;
- 3) da ima uspostavljenu i razvijenu međunarodnu naučnu saradnju;
- 4) da u dužem vremenskom periodu ostvaruje međunarodno priznate naučne rezultate;
- 5) da ima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom najmanje 100 istraživača u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima, kompetentnih za oblast nauke ili naučne discipline kojima se bavi;
- 6) da ima program razvoja obrazovnog i naučnoistraživačkog podmlatka;
- 7) da ima odgovarajući prostor, opremu i druga sredstva za ostvarivanje programa od opšteg interesa i prioritarnih programa koji su utvrđeni Strategijom;
- 8) da ima naučno-informativnu dokumentaciju ili bibliotečko-informacioni centar.

Član 46g

Nacionalni institut podleže postupku akreditacije, u skladu sa ovim zakonom.

Ako nacionalni institut ispunjava uslove propisane u članu 46v ovog zakona, i ako je Odbor za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija doneo pozitivnu odluku o akreditaciji tog instituta, Vlada na predlog Ministarstva donosi akt o osnivanju nacionalnog instituta.

Na osnovu akta iz stava 2. ovog člana, Ministarstvo vrši upis nacionalnog instituta u Registar naučnoistraživačkih organizacija."

Član 16.

U članu 48. posle reči: „istraživačko-razvojni institut” dodaju se zapeta i reči: "nacionalni institut".

Član 17.

U članu 53. stav 1. menja se i glasi:

„Organi u naučnom, istraživačko-razvojnog i nacionalnog institutu koji su osnovani kao ustanove jesu: upravni odbor i direktor.”

Član 18.

U članu 54. stav. 1. menja se i glasi:

„Upravni odbor naučnog, istraživačko-razvojnog i nacionalnog instituta čiji je osnivač Republika Srbija ima sedam članova koje imenuje Vlada, od kojih predsednika i tri člana određuje Vlada, kao svoje predstavnike, a tri člana predlaže naučno veće instituta iz reda istraživača u naučnim ili nastavnim zvanjima zaposlenih u institutu.

U stavu 2. posle reči: „U naučnom institutu” dodaju se reči: „i nacionalnom institutu”.

Stav 4. briše se, a dosadašnji st. 5, 6, 7. i 8. postaju st. 4, 5, 6. i 7.

Član 19.

U članu 55. tačka 5) menja se i glasi:

„5) imenuje i razrešava direktora, osim direktora instituta u oblasti odbrane”.

Član 20.

Član 56. menja se i glasi:

”Direktor rukovodi institutom, u skladu sa zakonom.

Direktor se imenuje na osnovu javnog konkursa, na četiri godine, sa mogućnošću imenovanja na još jedan mandat.

Za direktora naučnog instituta i nacionalnog instituta može biti imenovano lice u naučnom ili nastavnom zvanju, a za direktora istraživačko-razvojnog instituta može biti imenovano lice iz reda istraživača u naučnom ili istraživačkom zvanju, odnosno u odgovarajućem nastavnom ili saradničkom zvanju.

Direktor je u radnom odnosu u institutu, sa punim radnim vremenom.

Direktor može da zasnjuje radni odnos u institutu na neodređeno ili određeno vreme.

Direktor zasniva radni odnos ugovorom o radu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Ako lice imenovano za direktora nije iz reda istraživača u naučnom ili istraživačkom zvanju zaposlenih u institutu, imenovano lice zasniva radni odnos u institutu sa punim radnim vremenom, na određeno ili neodređeno vreme, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Direktora imenuje upravni odbor instituta, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra.

Direktora instituta u oblasti odbrane imenuje i razrešava ministar nadležan za odbranu, uz prethodno pribavljeno mišljenje naučnog veća instituta.

Upravni odbor raspisuje konkurs za izbor direktora i obrazuje Komisiju za sprovođenje konkursnog postupka. Komisija se sastoji od tri člana, od kojih je jedan član upravnog odbora, jedan član je iz reda zaposlenih istraživača u institutu, a jedan član je diplomirani pravnik.

Na raspisani konkurs za izbor direktora mogu se prijaviti kandidati koji su zaposleni u institutu, kao i kandidati koji nisu u radnom odnosu u institutu, u momentu podnošenja prijave na konkurs.

Naučno veće instituta daje mišljenje upravnom odboru o kandidatima koji su se prijavili na konkurs za direktora.

Direktor ne može biti član upravnog odbora, ali može prisustvovati sednicama upravnog odbora.

Upravni odbor može razrešiti direktora pre isteka mandata: na lični zahtev, ako nesavesno i nestručno obavlja dužnost, na obrazložen zahtev ministra ili ako je pravosnažnom odlukom osuđen za krivično delo.

Upravni odbor razrešava direktora uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra.”

Član 21.

Član 57. menja se i glasi:

„Kada direktoru instituta prestane mandat od četiri godine na koji je imenovan ili kada je direktor razrešen pre isteka mandata, a na javnom konkursu nije imenovan novi direktor, upravni odbor, uz saglasnost ministra, imenuje vršioca dužnosti direktora na period od godinu dana i u tom roku upravni odbor dužan je da raspiše novi javni konkurs i imenuje direktora instituta.

Ako upravni odbor u roku iz stava 1. ovog člana po ponovljenom javnom konkursu ne imenuje direktora instituta, ministar imenuje vršioca dužnosti direktora instituta na period od šest meseci, a Vlada razrešava postojeće i imenuje nove članove upravnog odbora instituta.

Novoimenovani upravni odbor iz stava 2. ovog člana dužan je da u roku od šest meseci raspiše novi javni konkurs i imenuje direktora instituta. Ukoliko upravni odbor ne imenuje direktora instituta, Vlada, na predlog ministra, imenuje direktora instituta na period od četiri godine.

Za vršioca dužnosti direktora instituta može biti imenovano lice koje ima naučno ili istraživačko zvanje, odnosno odgovarajuće nastavno ili saradničko zvanje.

Vršilac dužnosti direktora instituta je u radnom odnosu u institutu, sa punim radnim vremenom.”

Član 22.

Član 58. menja se i glasi:

„Naučno veće jeste stručni organ instituta.

Naučno veće obrazuje se u naučnom, istraživačko-razvojnog i nacionalnog institutu.

Naučno veće naučnog i istraživačko-razvojnog instituta mora imati najmanje sedam istraživača u naučnim ili nastavnim zvanjima koji su u radnom odnosu sa punim radnim vremenom u institutu.

Naučno veće može imati i više članova propisanih u stavu 3. ovog člana, ako ima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom više od sedam istraživača u naučnim ili nastavnim zvanjima.

Broj, sastav i način izbora članova naučnog veća iz stava 3. ovog člana uređuju se statutom instituta.

Naučno veće instituta iz stava 3. ovog člana kompetentno je za utvrđivanje predloga za sticanje naučnih zvanja ako ima najmanje sedam istraživača zaposlenih u institutu koji su u višem ili istom naučnom, odnosno nastavnom zvanju koje kandidat stiče.

Naučno veće nacionalnog instituta mora imati najmanje 30 istraživača u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora, zaposlenih u nacionalnom institutu kada utvrđuje predlog za sticanje naučnih zvanja (kompetentno naučno veće).

Statutom nacionalnog instituta uređuju se broj, sastav i način izbora članova naučnog veća.”

Član 23.

U članu 59. stav 1. tačka 7) menja se i glasi:

„daje mišljenje upravnom odboru o kandidatima za direktora naučnog instituta, istraživačko-razvojnog instituta i nacionalnog instituta”.

Tačka 8) briše se.

Član 24.

U članu 62. posle stava 6. dodaje se stav 7. koji glasi:

„Registri iz stava 1. ovog člana deo su elektronske i javno dostupne baze podataka koje vodi Ministarstvo.”

Član 25.

U članu 63. posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Baze podataka iz stava 1. ovog člana deo su elektronske i javno dostupne baze podataka koje vodi Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom.”

Član 26.

U članu 70. stav 1. reči: „magistarske, odnosno” brišu se, a posle reči: „specijalističke akademske studije” dodaju se reči: „u godini u kojoj je završilo osnovne akademske studije.”

U stavu 5. reči: „naučnoistraživačke rezultate” zamenjuju se rečima: „naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate u sledećim kategorijama”, a posle reči: „časopisima” dodaju se reči: „međunarodnog i;”

St. 6. i 7. menjaju se i glase:

„Zvanje viši naučni saradnik može steći istraživač koji ima akademski, odnosno naučni naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate u sledećim kategorijama: 1) monografije međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga; 2) poglavlja u knjigama, odnosno članke u tematskim zbornicima radova međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga; 3) naučne članke u časopisima vodećeg međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga; 4) tehnička rešenja; 5) patente; 6) naučne radove saopštene na naučnim skupovima međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga, objavljene u celini ili izvodima; 7) naučne kritike i polemike, prikaze, prevode, odnosno leksikografske odrednice, i koji kvalitetom naučnoistraživačkog rada doprinosi razvoju odgovarajuće naučne oblasti; 8) da ima citiranost, međunarodnu saradnju, rukovođenje projektima i učešće u izvođenju magistarskih teza ili doktorskih disertacija.

Zvanje naučnog savetnika može steći istraživač koji ima akademski, odnosno naučni naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate u sledećim kategorijama: 1) monografije međunarodnog i vodećeg međunarodnog ranga; 2) poglavlja u knjigama, odnosno članke u tematskim zbornicima radova međunarodnog i vodećeg međunarodnog ranga; 3) naučne članke u časopisima međunarodnog i vodećeg međunarodnog ranga; 4) tehnička rešenja; 5) patente; 6) naučne radove saopštene na naučnim skupovima međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga, objavljene u celini ili izvodima; 7) naučne kritike i polemike, prikaze, prevode, odnosno leksikografske odrednice, i koji je kvalitetom naučnoistraživačkog rada ostvario značajan uticaj na razvoj odgovarajuće naučne oblasti; 8) da ima citiranost, međunarodnu saradnju, rukovođenje projektima i učešće u izvođenju magistarskih teza ili doktorskih disertacija.

U stavu 8. reči: „donosi Nacionalni savet na predlog matičnih naučnih odbora” zamenjuju se rečima: „donosi ministar, uz prethodno mišljenje Nacionalnog saveta.”

Član 27.

U članu 72. stav 1. menja se i glasi:

„Svako lice koje smatra da ispunjava uslove propisane ovim zakonom može podneti zahtev naučnoistraživačkoj organizaciji koja ima kompetentno naučno, odnosno nastavno-naučno veće za utvrđivanje predloga za sticanje naučnog ili istraživačkog zvanja, a istraživači zaposleni u institutu ili na fakultetu zahtev podnose, isključivo, na tom institutu ili fakultetu. Izuzetno, istraživač može podneti zahtev i drugom institutu, odnosno fakultetu, ako institut, odnosno fakultet gde je istraživač zaposlen nema kompetentno naučno, odnosno nastavno-naučno veće za oblast kandidata, uz obrazloženo mišljenje naučnog, odnosno nastavno-naučnog veća instituta ili fakulteta gde je istraživač zaposlen.”

U stavu 2. reči: „može pokrenuti” zamenjuju se rečju: „pokreće”.

Stav 5. briše se.

Član 28.

U članu 77. stav 3. briše se.

Član 29.

Član 79. briše se.

Član 30.

U članu 86. stav 1. posle reči: „sa mogućnošću” dodaje se reč: „dva”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Reizbor je postupak ponovnog sticanja istog naučnog zvanja za kandidate koji u zakonskom roku nisu stekli više naučno zvanje. Posle izvršenog reizbora, naredno zvanje stiće se u roku od godinu dana od dana reizbora ili se sprovodi postupak za ponovni reizbor u narednom roku od još dve godine, posle kojeg prestaje pravo na reizbor.”

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Ako istraživač u zvanju naučnog saradnika, višeg naučnog saradnika i istraživač-saradnik ne bude reizabran u odgovarajuće zvanje, u propisanim rokovima, raspoređuje se na upražnjeno radno mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, u skladu sa opštim aktom instituta, a ako takvog radnog mesta nema, istraživaču prestaje radni odnos u institutu.”

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4, a dosadašnji stav 4. postaje stav 6.

Član 31.

Naslov iznad člana 90. i član 90. brišu se.

Član 32.

Naziv glave iznad člana 91. menja se i glasi:

**„X. PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIH U INSTITUTU I CENTRU
IZUZETNIH VREDNOSTI ”**

Član 33.

Naslov iznad člana 91. menja se i glasi:

„Zaposleni u institutu i centru izuzetnih vrednosti ”

Član 34.

U članu 91. stav 1. menja se i glasi:

Zaposleni u naučnom, istraživačko-razvojnom i nacionalnom institutu i centru izuzetnih vrednosti sa svojstvom pravnog lica (u daljem tekstu: centar izuzetnih vrednosti), u smislu ovog zakona, jesu: istraživači i pomoćno osoblje.

U stavu 2. posle reči: „instituta” dodaju se reči: „i centra izuzetnih vrednosti ”.

U stavu 3. posle reči: „institutu” dodaju se reči: „i centru izuzetnih vrednosti ”.

Član 35.

Član 92. menja se i glasi:

„Istraživači i pomoćno osoblje zasnivaju radni odnos u naučnom institutu, istraživačko-razvojnom institutu, nacionalnom institutu (u daljem tekstu: institut) i centru izuzetnih vrednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Istraživači u naučnim, nastavnim i istraživačkim zvanjima mogu da zasnjuju radni odnos u institutu na neodređeno ili određeno vreme, sa punim radnim vremenom.

Istraživači u naučnim, istraživačkim i stručnim zvanjima raspoređuju se na odgovarajuća naučna, istraživačka i stručna radna mesta.

Naučna radna mesta u institutu i centru izuzetnih vrednosti jesu: naučni saradnik, viši naučni saradnik i naučni savetnik, a istraživačka radna mesta su: istraživač-pripravnik i istraživač-saradnik.

Stručna radna mesta u institutu i centru izuzetnih vrednosti jesu: stručni saradnik, viši stručni saradnik i stručni savetnik.

Sa istraživačima u naučnim, odnosno u istraživačkim zvanjima, izabranim na radna mesta iz stava 3. ovog člana, zaključuje se ugovor o radu, s obavezom sprovođenja ponovnog izbora (reizbora) ili unapređenja u više zvanje, u rokovima za koje se odgovarajuće naučno, odnosno istraživačko zvanje stiče, osim za zvanje naučnog savetnika.

Unutrašnja organizacija, vrsta i broj radnih mesta na kojima se raspoređuju zaposleni u institutu i centru izuzetnih vrednosti, kao i način i postupak zasnivanja radnog odnosa, uređuju se opštim aktom instituta, odnosno opštim aktom centra izuzetnih vrednosti.”

Član 36.

Član 93. menja se i glasi:

„Istraživaču u institutu i u centru izuzetnih vrednosti, radni odnos prestaje po sili zakona kada navrší 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja.

Istraživaču iz stava 1. ovog člana u zvanju naučnog savetnika, odnosno redovnog profesora koji je u toku radne karijere postigao vrhunske međunarodno priznate naučne rezultate u oblasti za koju je izabran, na predlog naučnog veća može biti produžen radni odnos do navršanih 67 godina života, pod uslovima i na način propisan statutom instituta, odnosno odgovarajućim aktom centra izuzetnih vrednosti ”.

Istraživač u naučnom, odnosno nastavnom zvanju kome je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju zadržava zvanje koje je imao u trenutku penzionisanja.”

Član 37.

U članu 96. stav 2. briše se.

Član 38.

U članu 98. stav 6. reči: „najmanje devet meseci” zamenjuju se rečima: „u roku od šest meseci.”

Član 39.

Naslov iznad člana 99. i čl. 99. i 100. brišu se.

Član 40.

U članu 102. stav 1. reči: „iz člana 14. stav 1. tačka 11)” zamenjuju se rečima: „iz člana 6. stav 1. tačka 9) ovog zakona.”

Član 41.

Naslov iznad člana 103. i član 103. brišu se.

Član 42.

U članu 104. stav 1. reči: „kao i posebnih programa i projekata” i zapeta brišu se.

U stavu 3. na kraju teksta reči: „mogu konkurisati naučna i naučno-stručna društva” zamenjuju se rečima: „mogu konkurisati naučna, naučno-stručna društva, organizacije u oblasti javnog informisanja, kao i druge organizacije i uduženja koja promovišu i popularizuju nauku, a što se definiše navedenim programom.”

Član 43.

U članu 105. reči: „i posebnih programa i projekata ” brišu se.

Stav 2. menja se i glasi:

„Akt iz stava 1. ovog člana donosi ministar.”

Član 44.

Posle člana 107. dodaju se naslov i čl. 107a, 107b i 107v koji glase:

„Svojinska prava na rezultatima istraživanja

Član 107a

Rezultati istraživanja koji su nastali iz programa i projekata koji su finansirani sredstvima iz budžeta Republike Srbije, pripadaju realizatoru istraživanja, odnosno organizaciji iz člana 11. ovog zakona (u daljem tekstu: realizator istraživanja).

Rezultati istraživanja iz stava 1. ovog člana obuhvataju sva materijalna i nematerijalna dobra koja su proistekla iz programa i projekata koji su finansirani sredstvima iz budžeta Republike Srbije.

Član 107b

Kada je rezultat istraživanja finansiran sredstvima iz budžeta Republike Srbije, u vidu pronalaska (patent i mali patent), pravo na zaštitu pronalaska, odnosno pravo na sticanje patenta i malog patenta ima organizacija iz člana 11. ovog zakona kao realizator istraživanja, a istraživač kao pronalazač ima pravo da u tom svojstvu bude naveden u prijavi za priznavanje patenta, spisima, registrima, ispravama i publikacijama o pronalasku.

Ukoliko je patent ili mali patent ekonomski iskorišćavan, pronalazač iz stava 1. ovog člana ima pravo na naknadu u iznosu od najmanje 50% od dobiti koju je realizator istraživanja ostvario iskorišćavanjem patenta, odnosno malog patenta.

Kada je više učesnika u projektu stvorilo pronalazak, njihovo učešće u dobiti zavisi od pojedinačnog doprinosa u stvaranju pronalaska, a ako se pojedinačni doprinosi ne mogu utvrditi, tada svi pronalazači imaju pravo na podjednake delove.

Član 107v

Svaki učesnik u projektu koji stvori pronalazak dužan je da odmah po nastanku pronalaska realizatoru istraživanja podnese pismeni izveštaj kojim ga obaveštava o pronalasku.

Realizator istraživanja je dužan da u roku od 60 dana od dana prijema izveštaja iz stava 1. ovog člana ispita mogućnost ekonomskog iskorišćavanja pronalaska i opravdanost zaštite pronalaska patentom, odnosno malim patentom.

Rok iz stava 2. ovog člana može se produžiti u saglasnosti sa pronalazačem.

Ako na osnovu analize iz stava 2. ovog člana realizator istraživanja u rokovima iz st. 2. i 3. ovog člana donese odluku da podnese prijavu patenta, odnosno malog patenta, dužan je da o tome pismeno obavesti pronalazača.

Učesnik u projektu koji stvori pronalazak koji je u direktnoj vezi sa projektom nema pravo da isti objavi, niti da ga na bilo koji drugi način učini dostupnim javnosti dok realizator projekta ne podnese prijavu patenta, odnosno malog patenta.

Ako realizator istraživanja u rokovima iz st. 2. i 3. ovog člana ne obavesti pronalazača da ima nameru da podnese prijavu patenta, odnosno malog patenta, ili ga obavesti da ne želi da podnese takvu prijavu, pronalazač ima pravo da podnese prijavu patenta, odnosno malog patenta na svoje ime."

Član 45.

U članu 109. stav 3. menja se i glasi:

„Programi i projekti od regionalnog značaja za razvoj naučnoistraživačke delatnosti mogu se sufinansirati iz budžeta Republike Srbije sa razdela Ministarstva u skladu sa raspoloživim sredstvima, na osnovu posebne odluke ministra.”

Dosadašnji st. 4. i 5. brišu se, a stav 6. postaje stav 4.

Član 46.

Član 111. menja se i glasi:

„Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo.

Nadzor nad radom instituta iz oblasti odbrane i ostvarivanjem istraživanja od značaja za odbranu vrši ministarstvo nadležno za poslove odbrane u saradnji sa Ministarstvom.”

Član 47.

„Instituti koji su upisani u Registar naučnoistraživačkih organizacija u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05 i 50/06-ispravka) dužni su da usaglase statut i druge opšte akte sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 48.

Podzakonski akti propisani ovim zakonom doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Programe od opšteg interesa, utvrđene u članu 10. stav 2. Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05 i 50/06-ispravka), odnosno programe utvrđene u članu 3. ovog zakona, ministar će utvrditi u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Strategije.

Ministar će doneti podzakonske i druge propise utvrđene ovim zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 49.

Vlada će imenovati predsednika i članove Nacionalnog saveta u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom imenovanja predsednika i članova Nacionalnog saveta u skladu sa ovim zakonom, članovima Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj imenovanim aktom Vlade donetim pre stupanja na snagu ovog zakona, prestaje mandat.

Ministar će doneti akt o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akta iz stava 3. ovog člana, primenjivaće se Pravilnik o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača („Službeni glasnik RS”, broj 38/08).

Ministar će imenovati članove matičnih naučnih odbora u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 50.

Vlada će imenovati predsednika i članove upravnih odbora instituta čiji je osnivač Republika Srbija, u skladu sa ovim zakonom, u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom donošenja akta o imenovanju predsednika i članova upravnog odbora iz stava 1. ovog člana, predsedniku i članovima upravnog odbora, imenovanim u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05 i 50/06-ispravka), prestaje mandat.

Upravni odbor iz stava 1. ovog člana raspisaće konkurs za izbor direktora instituta čiji je osnivač Republika Srbija i imenovati direktora, u skladu sa ovim zakonom, u roku od tri meseca od dana svog imenovanja.

Danom donošenja akta upravnog odbora o imenovanju direktora instituta, direktoru instituta i vršiocu dužnosti direktora instituta, imenovanim u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05 i 50/06-ispravka), prestaje mandat.

Ukoliko upravni odbor ne imenuje direktora instituta u roku iz stava 3. ovog člana, ministar aktom imenuje vršioca dužnosti direktora instituta, na period od godinu dana, i u tom roku upravni odbor je dužan da raspiše konkurs i imenuje direktora instituta.

Član 51.

Postupci koji su započeti za sticanje naučnog, odnosno istraživačkog zvanja, prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, okončaću se po tim propisima, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Postupci za sticanje naučnog, odnosno istraživačkog zvanja koji budu započeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona okončaću se u skladu sa propisima i u roku iz stava 1. ovog člana.

Lica koja su stekla naučnoistraživačka zvanja po Zakonu o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br.110/05 i 50/06-ispravka) i Zakonu o vojnim školama i vojnim naučnoistraživačkim ustanovama, („Službeni list SRJ”, br. 80/94, 85/94 i 74/99 i „Službeni list SCG”, broj 44/05), zadržavaju to zvanje za period na koji su izabrana.

Član 52.

Programi od opšteg interesa iz člana 10. stav 2. Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05 i 50/06-ispravka) finansiraće se do 1. januara 2011. godine u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Program projektnog sufinansiranja iz člana 3. tačka 13a) ovog zakona realizovaće se počev od 1. januara 2011. godine.

Član 53.

Danom početka rada Centar za promociju nauke preuzima odgovarajuće predmete, arhivsku građu i registraturski materijal, kao i zaposlene u Ministarstvu koji rade na poslovima promocije i popularizacije nauke.

Član 54.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.